

PEMPAL-ova ZAJEDNICA PRAKSE ZA RIZNICU (TCOP)

Videokonferencija Tematske skupine za upravljanje novčanim sredstvima i izradu projekcija

Alat za izradu projekcija i analizu novčanih tokova (CFAT)

21. rujna/septembra 2023.

21. rujna/septembra 2023. godine članovi Zajednice prakse za riznicu (TCOP) PEMPAL-a sastali su se putem videokonferencije kako bi se upoznali s Alatom za izradu projekcija i analizu novčanih tokova (CFAT) koji je razvio Međunarodni monetarni fond, te kako bi dodatno razradili dnevni red sastanka tematske skupine u studenom/novembru 2023. CFAT je predstavio g. Mike Williams (tematski savjetnik TCOP-a). Na videokonferenciji sudjelovalo je više od 30 dužnosnika¹ iz 15 zemalja PEMPAL-a (Albanija, Azerbajdžan, Bjelarus, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Gruzija, Kazahstan, Kosovo, Kirgistan, Moldova, Sjeverna Makedonija, Rumunjska, Tadžikistan, Turska i Uzbekistan), kao i predstavnik Mađarske državne riznice. Sastanak je omogućio resursni tim Svjetske banke, među ostalim gđa Elena Nikulina (voditeljica resursnog tima TCOP-a), gđa Yelena Slizhevskaya (članica resursnog tima TCOP-a), gđa Galina Kuznetsova (voditeljica Tajništva PEMPAL-a) i gđa Tetiana Shalkivska (Tajništvo PEMPAL-a).

Sažetak diskusije

Uvod

1. **Gđa Elena Nikulina** pozdravila je sudionike. Istaknula je porast interesa za upravljanje novčanim sredstvima među zemljama TCOP-a koji je uočen tijekom godina od osnivanja Tematske skupine za upravljanje novčanim sredstvima. Članovi TCOP-a mnogo su se puta raspravljali o dostupnim predlošcima ili alatima koji bi mogli olakšati predviđanje novčanih tokova, a ova videokonferencija odgovara na te zahtjeve predstavljanjem Alata za predviđanje i analizu novčanih tokova (CFAT) koji je razvio Međunarodni monetarni fond (MMF).² Tijekom druge polovice bloka sudionici su imali priliku doprinijeti osmišljavanju nadolazećeg sastanka tematske skupine uživo.

Alat za izradu projekcija i analizu novčanih tokova

2. **G. Mike Williams** predstavio je CFAT. MMF ga je pripremao tijekom dugog razdoblja, a naknadne verzije poboljšavale su se u odnosu na komentare korisnika pilot-verzije. CFAT se temelji na Excelu i, unatoč tome što je izvorno namijenjen za zemlje s niskim dohotkom, u praksi su ga neke zemlje sa srednjim dohotkom smatrale korisnim. G. Williams

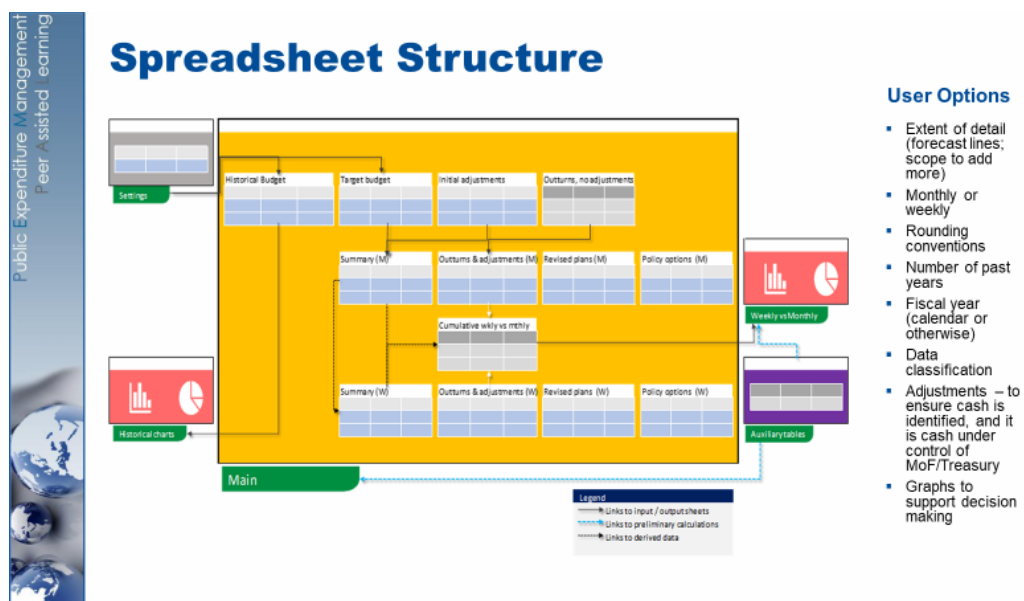
¹ Brojka obuhvaća samo osobe koje su navele potpune podatke za kontakt.

² CFAT (izvorna engleska verzija i neslužbena ruska verzija) i korisnički priručnik (engleska, ruska i bosansko-hrvatsko-srpska verzija) podijeljeni su sudionicima prije videokonferencije.

naveo je da će MMF uskoro objaviti alat³; komentari korisnika i dalje će biti dobrodošli i što je više moguće uključeni u daljnji razvoj alata.

3. G. Williams podsjetio je skupinu na glavne svrhe predviđanja novčanih tokova: kako bi se olakšalo uredno postizanje proračunskih ciljeva i osmislile strategije za aktivno upravljanje novčanim sredstvima uz koristi koje iz toga proizlaze. Postoji važna razlika između novčanih planova i novčanih projekcija, ali CFAT podržava obje vrste.

4. Govoreći o glavnim karakteristikama CFAT-a, g. Williams je napomenuo da, iako je to prvenstveno bio mehanizam „odozgo prema dolje” koji se oslanja na poznate tokove i prošle obrasce, također je osmišljen kako bi uključivao informacije „odozdo prema gore” od ministarstava, agencija i poreznih tijela. U velikoj je mjeri usmjeren na novčana sredstva i ona novčana sredstva nad kojima ima kontrolu Riznica ili Ministarstvo financija. Može obrađivati i mjesečne i tjedne projekcije te različite klasifikacije podataka o financijskom upravljanju (iako bi većina korisnika vjerojatno koristila ekonomsku klasifikaciju, u najboljem slučaju sastavljenu u formatu prema Priručniku za državnu financijsku statistiku iz 2014.). Većina izračuna izvršava se unutar jednog radnog lista u nekoliko segmenata, iako proračunska tablica uključuje širok raspon pratećih podataka, grafikona, predložaka i drugih analitičkih materijala (vidjeti slajd). CFAT je osmišljen prvenstveno za stručnjake, ali također daje preporuke o predstavljanju projekcije i savjete o politikama višim donositeljima odluka.

5. G. Williams objasnio je da korisnici unose u rezultate alata iz prethodnih godina, proračun za tekuću ili nadolazeću godinu i podatke o rezultatima u godini, no mogli bi napraviti vlastite prilagodbe u skladu s novim informacijama ili vlastitim prosudbama. Također postoji niz mogućih prilagodbi koje bi se mogle izvršiti kako bi se osigurala usmjerenost na novčana sredstva; mnoge od njih navedene su u korisničkom priručniku koji je prosljeđen skupini. Alat

3 Ubrzo nakon videokonferencije alat i korisnički priručnik objavljeni su na web-stranici MMF-a: <https://www.imf.org/-/media/Files/capacity-development/Home/cash-forecasting-and-analysis-tool.ashx>; <https://www.imf.org/-/media/Files/capacity-development/Home/eng-cash-flow-forecasting-in-fragile-and-low-income-states-guidance-note.ashx>

ističe projekcije novčanih tokova tri mjeseca unaprijed i sadržava važan segment radnog lista koji je usmjeren na opcije politike, s tablicom i grafikonima koje bi osobe koje izrađuju projekcije mogle dostaviti odboru za upravljanje novčanim sredstvima ili slično, na kojoj je prikazana prognoza, utjecaj osjetljivosti ili scenarija te mogući odgovori i utjecaji politika.

6. G. Williams zatim je održao kratku prezentaciju proračunske tablice te je sudionicima predstavio različite radne listove i segmente. Korisnici su morali donijeti neke odluke prilikom postavljanja alata, ali navigacija po segmentima bila je jednostavna. Izrađen je niz grafikona i drugih pomoćnih sredstava, no ti se elementi mogu prilagoditi zahtjevima korisnika, kao i raščlamba prihoda, rashoda i linija financiranja.

7. CFAT je izvorno izrađen na engleskom jeziku, a njegova postojeća verzija omogućava promjenu sučelja na nekoliko drugih jezika. Ruski jezik nije bio među jezicima koje su predvidjeli autori, no s obzirom na široku upotrebu tih jezika u zemljama PEMPAL-a, pripremljena je neslužbena ruska verzija alata za ovu videokonferenciju.⁴ Program PEMPAL također je podržao prijevod korisničkog priručnika CFAT-a na ruski i bosansko-srpsko-hrvatski jezik.

8. U diskusiji koja je uslijedila sudionici sastanka podijelili su svoje komentare i pitanja o CFAT-u:

- g. Dan Berladean (Državna riznica Ministarstva financija Moldove) naveo je da bi mogli koristiti alat paralelno sa svojim postojećim pristupom kao način istraživanja njegovog potencijala za Moldovu. Napomenuo je da su analitičke sposobnosti CFAT-a, kao i povezani grafikoni i dijagrami, koji bi se mogli predstaviti višem rukovodstvu, jedna od glavnih prednosti alata.
- G. Tamás Török (Mađarska državna riznica) komentirao je da koriste sličan, iako manje sofisticiran alat i upitao je kako bi alat mogao uključiti neočekivane izdatke, kao što je nastalo tijekom pandemije bolesti COVID-19. G. Williams naveo je da bi se to moglo učiniti dodavanjem dodatnih linija CFAT-u za troškove za nepredviđene situacije koje nemaju povijesni skup. To bi omogućilo hvatanje rizika koji proizlaze iz hitnih slučajeva kako bi se donositelji odluka informirali o tome što ti brojevi podrazumijevaju za novčane tokove.
- Gđa Mimoza Pilkati (Glavna uprava za riznicu Ministarstva financija i gospodarstva Albanije) napomenula je da bi analitičke sposobnosti CFAT-a mogle donijeti dodatnu vrijednost. U Albaniji se koristi jednostavna Excel tablica (koja je teška za upravljanje podacima) i sve više uključuje informacije „odozdo prema gore” u projekcijama. Tim riznice istraživao bi upotrebu alata u tom kontekstu.
- G. Bariş Can (Ministarstvo riznice i financija Turske) objasnio je da je u Turskoj rashodovna strana projekcija sastavljena „odozdo prema gore” na temelju planova potrošnje koje dostavljaju institucije u usporedbi s ekonomskom raščlambom korištenom u CFAT-u. G. Williams napomenuo je da neće biti poteškoća u korištenju administrativne

⁴ Da biste primili primjerak, javite se putem e-pošte na adresu tcop@pempal.org

klasifikacije ako korisnici to žele; alat je osmišljen kako bi se prilagodio različitim klasifikacijama. G. Can također je postavio pitanje o načinu na koji alat postupa s informacijama „odozdo prema gore”. Odgovarajući na pitanje, g. Williams priznao je da bi u nekim okolnostima podatke „odozdo prema gore” bilo lakše obraditi izvan alata, npr. za agregiranje djelomičnih informacija i naknadno učitavanje rezultata, a ugrađena sposobnost za to doista bi mogla biti potencijalni dodatak CFAT-u u nekom trenutku u budućnosti.

- G. Ilyas Tufan (Ministarstvo riznice i financija Turske) napomenuo je da bi CFAT mogao biti vrlo koristan, posebno za one zemlje koje uspostavljaju infrastrukturu za izradu projekcija od nule.

9. Za kraj, g. Williams zahvalio se sudionicima na njihovim korisnim komentarima. Naglasio je da će autori CFAT-a svesrdno prihvatiti svaku povratnu informaciju korisnika, bilo u vezi s programskim pogreškama, jednostavnosti korištenja ili mogućnostima alata.⁵ Važno je da se u daljnjim poboljšanjima uzmu u obzir potrebe korisnika.

Struktura sastanka uživo Tematske skupine za upravljanje novčanim sredstvima u studenom/novembru 2023.

10. Sudionici videokonferencije pozvani su komentirati koncept i preliminarni dnevni red sastanka Tematske skupine za upravljanje novčanim sredstvima od 27. do 29. studenog/novembra 2023. te se prijaviti za izlaganje tijekom blokova. Sudionici su potvrdili relevantnost izbora tema (pokrivenost jedinstvenog računa riznice (JRR), tehnike novčanih projekcija i ulaganja viška novčanih sredstava) koje su ključne za upravljanje novčanim sredstvima. Predstavnici riznica Albanije, Moldavije i Turske prijavili su se za predstavljanje svojih perspektiva pokrivenosti/reforme JRR-a tijekom prvog dana sastanka. Dogovoreno je da će Mađarska državna riznica predstaviti svoju metodologiju projekcije novčanih tokova i odgovarajućih poveznica s upravljanjem dugom tijekom drugog dana skupa. Predstojeći sastanak može pružiti dodatni prostor za daljnju diskusiju o primjeni CFAT-a, a Resursni tim obratit će se registriranim sudionicima kako bi istražio njihov interes za takav blok.

⁵ Komentare je potrebno poslati na ngallardo@imf.org i/ili mike.williams@mj-w.net